

Có Nên Nhịn Chay Trọn Tháng Sha'baan

﴿هل يستحب صيام شعبان كاملاً؟﴾

[Tiếng Việt – Vietnamese – فيتنامي]

Muhammad Soleh Al-Munjid

Dịch Thuật:
Abu Hisaan Ibnu Ysa

2010 - 1431

islamhouse.com

﴿هل يستحب صيام شعبان كاملاً؟﴾
(باللغة الفيتنامية)

إفتاء: محمد صالح المنجد

ترجمة: محمد زين بن عيسى

2010 - 1431

islamhouse.com

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Hỏi: Việc nhịn chay trọn tháng Sha'baan (tháng 8 lịch Islam) có làm đúng theo Sunnah không ?

Đáp: Alhamduillah, tạ ơn Allah.

Theo Sunnah khuyến khích nhịn chay nhiều trong tháng Sha'baan như được truyền lại rằng Nabi ﷺ đã nhịn chay trọn tháng Sha'baan này đó là Hadith số 26022 do Ahmad ghi, Hadith số 2336 do Abu Dawud ghi, Hadith số 2175 do Al-Na-sa-y ghi và Hadith số 1648 do Ibnu Majah ghi từ bà Um Salamah ﷺ kể:

روى أحمد (٢٦٠٢٢)، وأبو داود (٢٣٣٦) والنسائي (٢١٧٥) وابن ماجه (١٦٤٨) عَنْ أُمِّ سَلَمَةَ ﷺ قَالَتْ: مَا رَأَيْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ صَامَ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ إِلَّا أَنَّهُ كَانَ يَصِلُ شَعْبَانَ بِرَمَضَانَ.

"Tôi chưa từng thấy Rosul ﷺ nhịn chay hai tháng liền nhau ngoại trừ Người nhịn chay tháng Sha'baan rồi đến tháng Romadon."

Theo Hadith do Abu Dawud ghi lại:

ولفظ أبي داود: ((أَنَّ النَّبِيَّ ﷺ لَمْ يَكُنْ يَصُومُ مِنَ السَّنَةِ شَهْرًا تَامًّا إِلَّا شَعْبَانَ يَصِلُهُ بِرَمَضَانَ)) صححه الألباني في صحيح أبي داود (٢٠٤٨).

"Quả thật Nabi ﷺ chưa từng nhịn chay trọn tháng trong năm ngoại trừ Người nhịn chay tháng Sha'baan rồi đến tháng Romadon." Hadith được Al-Albany chứng thực trong Soheeh Abu Dawud số 2048.

Qua hai Hadith trên Nabi ﷺ nhịn chay trọn tháng Sha'baan.

Nhưng có Hadith khác Nabi ﷺ chỉ nhịn chay ít ngày trong tháng Sha'baan như Hadith số 1156 do Muslim ghi:

روى مسلم (١١٥٦) عَنْ أَبِي سَلَمَةَ قَالَ: سَأَلْتُ عَائِشَةَ ﷺ عَنْ صِيَامِ رَسُولِ اللَّهِ ﷺ، فَقَالَتْ: كَانَ يَصُومُ حَتَّى نَقُولَ قَدْ صَامَ، وَيُفْطِرُ حَتَّى نَقُولَ قَدْ أَفْطَرَ، وَلَمْ أَرَهُ صَائِمًا مِنْ شَهْرٍ قَطُّ أَكْثَرَ مِنْ صِيَامِهِ مِنْ شَعْبَانَ، كَانَ يَصُومُ شَعْبَانَ كُلَّهُ، كَانَ يَصُومُ شَعْبَانَ إِلَّا قَلِيلًا.

Ông Abu Salamah kể: tôi hỏi bà A-y-shah ﷺ việc nhịn chay của Rosul ﷺ, bà đáp: "Trước kia, Rosul ﷺ đã nhịn chay đến nỗi chúng tôi nói Người sẽ nhịn chay mãi và có lần người ăn uống đến khi chúng tôi nói người sẽ ăn uống mãi. Tôi chưa từng thấy người nhịn chay tháng nào nhiều bằng tháng Sha'baan người nhịn trọn tháng này, Người nhịn chay hầu như trọn tháng chỉ có số ít ngày (Người không nhịn)."

Qua những Hadith trên xảy ra sự bất đồng ý kiến trong giới học giả Ulama:

Có một số học giả Ulama giải thích: đó là tùy thuộc vào thời gian là có năm Nabi ﷺ nhịn chay trọn tháng Sha'baan và có năm người chỉ nhịn ít ngày trong tháng này. Ý kiến này được Shaikh Ibnu Baaz ﷺ lựa chọn (tham khảo thêm trong bộ Fatawa của Shaikh Ibnu Baaz quyển 15, trang 416)

Còn theo ý kiến của một số học giả Ulama khác cho rằng Nabi ﷺ chưa từng nhịn chay trọn tháng chỉ ngoại trừ trong tháng Romadon họ giải thích rằng Hadith của Um Salamah nói: "*Nabi ﷺ nhịn chay hầu trọn tháng Sha'baan ngoại trừ một số ít ngày không nhịn.*" Câu nói này hợp lệ bởi một khi ai đó nhịn chay gần trọn tháng thì mọi người sẽ nói: y đã nhịn chay trọn tháng.

Ông Al-Hafidh nhận xét: "*Về Hadith của bà A-y-shah nói lên được ngụ ý Hadith của bà Um Salamah: "Quả thật Nabi ﷺ chưa từng nhịn chay trọn tháng trong năm ngoại trừ Người Nhịn chay tháng Sha'baan rồi đến tháng Romadon." Tức: Nabi ﷺ nhịn chay hầu hết các ngày trong tháng Sha'baan.*

Ông Al-Tirmizy kể lại lời của Ibnu Al-Mubarak: *khi nhịn chay gần hết tháng rồi nói tôi đã nhịn chay nguyên cả tháng là điều hợp lệ trong ngôn ngữ Ả-rập.*

Ông Al-Tiby giải thích: *có lần Nabi ﷺ nhịn chay trọn tháng Sha'baan và có lần người nhịn chay gần hết tháng để nói lên một điều là sự nhịn chay trọn tháng Sha'baan không phải là điều bắt buộc như tháng Romadon."*

Tóm lại, Nabi ﷺ chưa từng nhịn chay tháng Sha'baan trọn tháng họ dẫn chứng bằng Hadith do Muslim ghi lại số 746 từ bà A-y-shah kể:

عن عائشة رضي الله عنها أنها قالت: **وَلَا أَعْلَمُ نَبِيَّ اللَّهِ ﷺ قَرَأَ الْقُرْآنَ كُلَّهُ فِي لَيْلَةٍ، وَلَا صَلَّى لَيْلَةً إِلَى الصُّبْحِ، وَلَا صَامَ شَهْرًا كَامِلًا غَيْرَ رَمَضَانَ.** رواه مسلم (٧٤٦)

"Tôi chưa từng thấy Nabi ﷺ từng đọc cả quyển Qur'an trong một đêm duy nhất, cũng chưa từng thấy Người dâng lễ Solah đến Solah Fajr và cũng chưa từng nhịn chay trọn tháng ngoại trừ Romadon."

Hadith khác số 1971 do Al-Bukhory ghi và Hadith số 1157 do Muslim ghi từ Ibnu Abbaas ﷺ kể:

عَنْ ابْنِ عَبَّاسٍ رضي الله عنهما قَالَ: **مَا صَامَ النَّبِيُّ ﷺ شَهْرًا كَامِلًا قَطُّ غَيْرَ رَمَضَانَ.** البخاري (١٩٧١) ومسلم (١١٥٧)

"Nabi ﷺ chưa từng nhịn chay trọn tháng bao giờ ngoại trừ tháng Romadon."

Ông Al-Sundy nói trong phần phân tích Hadith bà Um Salamah: "*câu: "nói liền tháng Sha'baan và Romadon (bằng sự nhịn chay)" tức: nhịn chay cả hai tháng liền, bề ngoài Hadith thì nói thế... nhưng sự thật*

lại khác đó là: Nabi ﷺ nhịn chay gần trọn tháng rồi nhịn tiếp đến Romadon luôn."

Hỏi: Việc nhịn chay gần hết tháng Sha'baan mang ý nghĩa gì ?

Đáp: Ông Al-Hafidh nói:

Thứ nhất: có Hadith do Al-Na-sa-y và Abu Dawud ghi lại và được Ibnu Khuzaimah xác thực từ Usamah bin Zaid kể:

عَنْ أُسَامَةَ بْنِ زَيْدٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: قُلْتُ: يَا رَسُولَ اللَّهِ، لَمْ أَرَكَ تَصُومُ مِنْ شَهْرٍ مِنَ الشُّهُورِ مَا تَصُومُ مِنْ شَعْبَانَ، قَالَ: ((ذَلِكَ شَهْرٌ يَغْفُلُ النَّاسُ عَنْهُ بَيْنَ رَجَبٍ وَرَمَضَانَ، وَهُوَ شَهْرٌ تُرْفَعُ فِيهِ الْأَعْمَالُ إِلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ، فَأُحِبُّ أَنْ يُرْفَعَ عَمَلِي وَأَنَا صَائِمٌ) أَخْرَجَهُ النَّسَائِيُّ وَأَبُو دَاوُدَ وَصَحَّحَهُ ابْنُ حُزَيْمَةَ وَحَسَنَهُ الْأَلْبَانِيُّ فِي صَحِيحِ النَّسَائِيِّ (٢٢٢١)

Usamah bin Zaid رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ kể: tôi hỏi Rosul ﷺ: Thưa Rosul! Tôi không thấy Người nhịn chay tháng nào nhiều như tháng Sha'baan, Người đáp: "**Đó là tháng nằm giữa hai tháng Rojab (tháng 7) và tháng Romadon (tháng 9) mà nhiều người không quan tâm đến, trong tháng này mọi việc làm được đưa lên trình diện với Thượng Đế của vũ trụ và muôn loài, Ta ưa thích việc làm của Ta được đưa lên trình diện trong lúc Ta đang nhịn chay.**" Hadith được Shaikh Al-Albany xác thực là Hadith Hasan ghi lại trong Soheeh Al-Na-sa-y số 2221.

Allah am tường tinh thông tất cả.

Giải đáp: Muhammad Soleh Al-Munjid

Dịch Thuật: Abu Hisaan Ibnu Ysa